

De Dadelpalm

Afgebeeld is een dadelpalm in Netanya aan de Middellandse Zee. (Woensdag 25 maart 2009.)

*Typierend is het beeld van deze dadelpalm.
Een 'stille getuige' dat met de ondergaande zon het verleden wil verbeelden naar de toekomst.
Jezus werd in Jeruzalem verwelkomd met palmtakken en als Hij terugkomt zullen de heiligen, de gelovigen uit alle plaatsen en tijden, Hem ook zo huldigen.
(Johannes 12:13 en Openbaring 7:9-10.)
Een veelbelovende inleiding voor dit artikel!*

Betekenis van de naam

De dadelpalm wordt in het Latijns *Phoenix dactylifera* genoemd, in het Grieks 'Phoinix' en in het Hebreeuws 'Tamar.' Omdat deze boom beeldend is voor 'sierlijkheid en bevalligheid' worden in Israël veel meisjes 'Tamar' genoemd.

Kenmerken

De plant wordt tot 15 à 35 meter hoog, waarbij (na het 6e jaar) meerdere stammen kunnen opschieten vanuit één en hetzelfde wortelstelsel. De bladeren zijn samengesteld en kunnen 3 tot 6 meter lang worden en bestaat uit ongeveer 150 deelbladeren, elk zo'n 30 cm lang en 2 cm breed.

De wortels kunnen, afhankelijk van de grondsoort, een lengte bereiken die zich gemakkelijk uitstrekt tot een straal van 18 meter, met een diepte tot 6 meter.

De bestuiving van de bloemen geschiedt in natuurlijke omstandigheden door de wind; in moderne commerciële plantages gebeurt dit nagenoeg volledig manueel: hierbij levert één mannelijke plant voldoende stuifmeel om 50 vrouwelijke bomen te bestuiven. Aangezien mannelijke planten nooit dadels dragen, is hun enige functie om de bloemen te bestuiven.

Dadelpalmen verdragen grote droogte en hitte; een zeer warm klimaat is een voorwaarde voor het rijpen van dadels van goede kwaliteit. Een dadelpalm kan al dadels produceren vanaf een hoogte van ca. 1 meter, een volwassen boom produceert per jaar 5 à 10 grote trossen, enkele tientallen kilo's dadels.

Geschiedenis

In de Bijbel lezen wij over een oase in de woestijn Sinai, met zeventig palmbomen die, met de daarbij behorende bronnen, zorgden voor lavenis en verfrissing voor de Israëlieten.

De Romeinse natuurkenner Plinius de Oudere, die in de eerste eeuw na Christus leefde, roemde de dadels uit Judea om hun sappigheid en zoetheid. Feitelijk was de dadelpalm zo nauw met Judea verbonden, dat de Romeinse keizer Vespasianus, die het land in 70 na Chr. veroverde, dit vierde door een bronzen muntstuk uit te brengen waarop de staat Judea stond afgebeeld als een wenende vrouw onder een dadelpalm. Na de wegvoering van de Joden uit hun land, stierven ook de Judeese dadelpalmen uit. De palmen in het huidige Israël zijn geïmporteerd uit Californië, maar hebben hun oorsprong in Irak. Merkwaardig genoeg wisten onderzoekers in Israël onlangs een oud Judees palmzaadje te laten ontkiemen. De 2000 jaar oude zaden waren afkomstig uit een kruik, die in de jaren zeventig was opgegraven door de archeoloog Ehud Netzer. (Bron: Broeders in Christus.)

De Dadelpalm

Gebruikswaarde

Het hout werd (ca. 4000 voor Chr.) gebruikt als constructiehout voor heiligdommen.

Palmtakken werden door de Israëlieten bij voorkeur gebruikt tot versiering van hun loofhutten op het Loofhuttenfeest in de herfst.

Door de hoogte (15-25 meter) waren de dadelpalmen als bakens in de woestijn.

Zo'n markeringspunt was dan vaak levensreddend omdat de boom uitzicht bood op water. (Oase.)

Zeker wanneer een luchtspiegeling de oorzaak was van een dwaling in de hete woestijn, zou er door enorme dorst (met als gevolg gloeiende hoofdpijn en verwardheid) er een levensbedreigende situatie ontstaan.

Als dan een oase of een groepje dadelbomen je navigeerde naar helder water met misschien het uitzicht op een maaltijd met dadels, dan was de dadelboom met recht 'een boom des levens.' Dadels bevatten veel vezels, vitamines en mineralen en geven als bron van natuurlijke suikers (glucose en fructose) een snelle energieboost. (100 gram geeft ca. 250 calorieën.) Een nadeel is de sterk laxerende werking, maar dat zou in de woestijn geen probleem opgeleverd hebben.

In Egypte was de dadelpalm al een symbool van vruchtbaarheid. De geschiedenis van de 'liefdesappels' (dadels) uit Genesis 30:14-18 is heel bekend.

¹⁴ In de tijd van de tarweoogst vond Ruben buiten in het veld liefdesappels, die hij aan zijn moeder Lea gaf. 'Geef mij ook eens wat van die liefdesappels van je zoon,' vroeg Rachel haar. ¹⁵ Maar Lea antwoordde: 'Is het soms niet genoeg dat je mijn man hebt afgepakt? Wil je nu ook nog de liefdesappels van mijn zoon?' Rachel zei: 'In ruil voor de liefdesappels van je zoon mag Jakob vannacht met jou slapen.' ¹⁶ Toen Jakob 's avonds thuiskwam uit het veld, ging Lea hem tegemoet en zei: 'Je moet met mij slapen, ik heb je gehoord voor de liefdesappels van mijn zoon.' Dus sliep hij die nacht met haar, ¹⁷ en God verhoorde Lea: ze werd zwanger en baarde Jakob voor de vijfde maal een zoon. ¹⁸ 'God heeft mij beloond omdat ik mijn slavin aan mijn man heb gegeven,' zei ze, en ze noemde het kind Issachar. ¹⁹ Opnieuw werd ze zwanger en ze baarde Jakob een zesde zoon. ²⁰ 'God heeft mij een mooi geschenk gegeven,' zei ze, 'mijn man zal mij op handen dragen nu ik hem zes zonen heb gebaard.' Ze noemde het kind Zebulon. ²¹ Daarna bracht ze een dochter ter wereld, die ze Dina noemde.

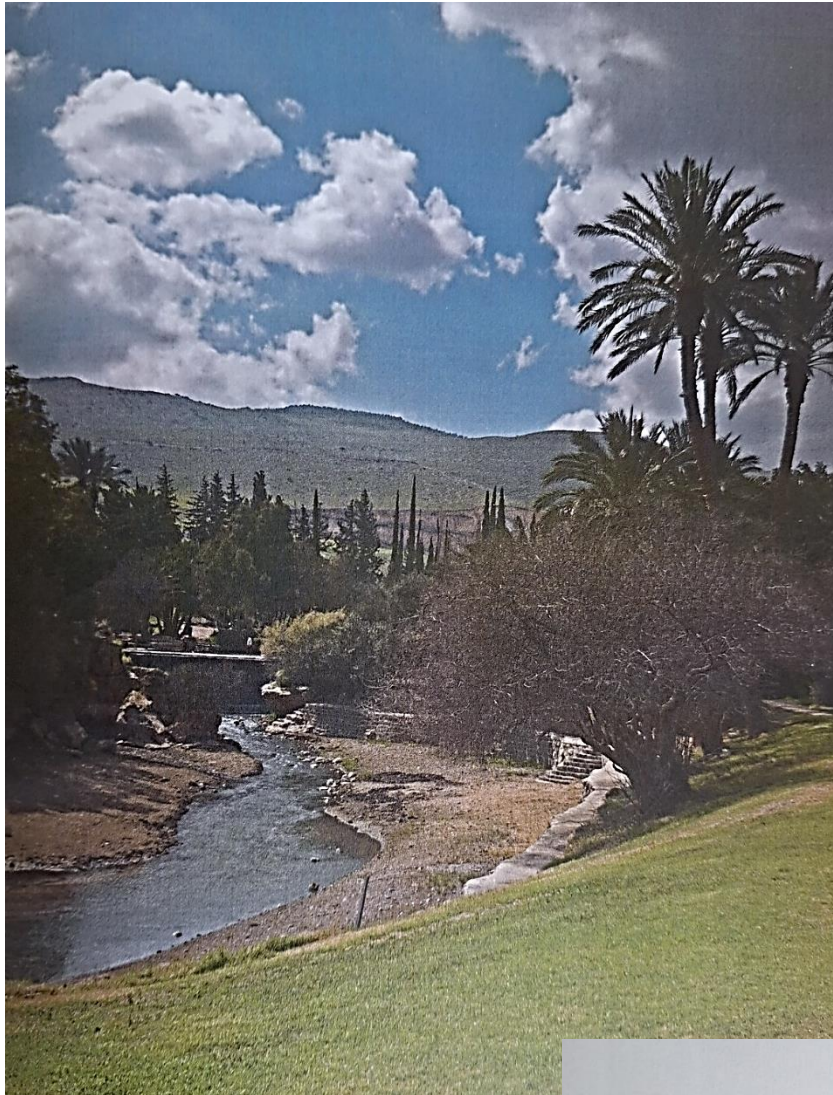
Het effect na het eten van dadels zou bij de man de geslachtsdrift bevorderen, dat was ook Salomo niet onbekend. Hij legt een verband in Hooglied 7:7 en schrijft over de bruid als een palmboom:

"Deze uw lengte is als een palmboom, en uw borsten als trossen." Hooglied gaat over het verlangen van de bruidegom naar zijn bruid. Salomo besluit Hooglied 7 dat hij bij het ochtendgloren zijn liefde wil geven. Daar tussen de bloesems van de wijngaard en de granaatappelbomen geuren de liefdesappeltjes (dadels) heerlijk. Het geeft een beeld van hoe de vruchtboomgaarden tussen de dadelpalmen zijn aangelegd. Daar bij de tempel van Salomo groeien de heerlijkste vruchten en ze zijn *allemaal* voor de bruid bewaard. Het geeft in Salomo's verbeelding ons een vergezicht hoe God als Bruidegom ons als bruidsgemeente alles wil toebedelen. Salomo komt nog woorden tekort zo lijkt het. Wie kan het Hemelse Jeruzalem beschrijven? <https://www.eindtijdzicht.nl/de-derde-tempel>

Nu gaan wij eigenlijk al naadloos over in de symbolische betekenis van de dadelpalm want het beeld van zegen is hier al geschetst.

De Dadelpalm

De dadelpalm, een beeld van zegen.

In de vlakte van Jizreël ligt, aan de voet van het gebergte Gilboa, de moderne nederzetting Gidona, die de herinnering aan Israëls richter Gideon levend houdt. Van daaruit kun je de 515 meter hoge heuvel Moré zien liggen. Aan de noordoostelijke voet van de Gilboa ontspringt de bron Charod, (= *beeft*; nu Ain Dsjloed geheten). Die brengt water voort met een temperatuur van ca. 25 °C, dat na een korte bovengrondse loop onder de grond verdwijnt, om weer aan het oppervlak te komen in het mooie nationale parkje Gan Hashelosha. Het vormt eerst een klein meertje, waaruit de Nahr Dsjloed stroomt in de richting van Bet-Sean, waarna het met een groot verval in de Jordaan uitmondt.

In het zwart wit Ein Charod in 1920. Deze foto is van Ben Dov, Yaakov en laat een kibboets zien met paarden en karren. Wat een contrast met de kleurenfoto die bijna 90 jaar later is genomen op zaterdag 21 maart 2009. Hier is de 'Tamar' letterlijk een beeld van zegen!

De Dadelpalm

De palmboom van Debora

Op het gebergte van Efraïm (tussen Rama en Beth-el) woonde Debora onder een palmboom.

Deze palmboom was beroemd geworden omdat zij daar ook recht sprak. Bij de kanttekeningen (Richteren 4:5) wordt vermeld: "Alzo naar Debora genoemd."

Debora had nooit kunnen bevroeden, zeker niet als Richter, dat op 'haar grondgebied' anno 2020 er een meningsverschil is ontstaan. De vraag was of de dadels nu afkomstig zijn van de regio Efraïm als historische regio van Israël (de Medjoul dadels van de Jordaanvallei), of dat het dadels betreft die geteeld zijn op land dat toegewezen is aan Palestijnen.

Opmerkelijk dat Debora, alvorens er een grote verandering tot stand kwam, door God werd aangewezen. Die grote verandering was toen de verovering van Kanaän. Naar de tijd van nu vertaald: *Je hoort nogal eens spreken over de Westbank of (in onze taal) de Westelijke Jordaanoever. Het gebied in Palestina waar de meeste Arabieren (Palestijnen) wonen. Maar tot 1948 kon je hier ook veel Joden vinden. Toen zijn die daar verdreven door Jordanië, die dat gebied maar voor zich in bezit heeft genomen. Je zou kunnen vragen: van wie is die Westbank nu eigenlijk?*

<https://www.onderwijsisrael.nl/de-staat-israel/geschiedenis-vanaf-1980/de-westbank>

Teken van vreugde en zegeviering.

Christipedia vermeld:

De Israëlieten bedienden zich ook van palmtakken om ermee te zwaaien en zodoende hun vreugde en eerbied te doen blijken. De palmtakken zijn zinnebeelden van vreugde, overwinning en zegeviering.

De Joden zeggen "Als een man palmtakken in zijn hand neemt, weten we dat hij zegevierend is."

De toekomstige grote menigte van verlostten voor de troon van God heeft palmtakken in hun handen.

Opb 7:9 Daarna zag ik en zie, een grote menigte die niemand kon tellen, uit elke natie en alle geslachten en volken en talen, stond voor de troon en voor het Lam, bekleed met lange witte kleren en met palmtakken in hun handen.

Het doet ons ook denken aan de overwinning op de Palmstad Jericho. Palmen waren in menigte vooral te vinden bij Jericho. De naam "Jericho" betekent dan ook "Palmstad".

Dadelsoord Bethanië. De palmen groeiden in menigte op het deel van het Olijfberg waaraan Bethanië lag. De naam Bethanië is ontleend aan de palmen en betekent "huis van dadels, dadelsoord"

Wikipedia vermeld hierover: Het dorp Bethanië lag op de zuidoostelijke helling van de Olijfberg, op enkele kilometers van Jeruzalem. Het dorp is bekend als de woonplaats van Simon de melaatse (Matteüs 26:6; Marcus 14:13) en van Lazarus met zijn zussen Maria en Martha (Johannes 11:1). Jezus is hier de nacht voor Palmzondag geweest (Marcus 11:11). Het was de plaats van de hemelvaart van Jezus (Lucas 24:50), 40 dagen na de Opstanding van Jezus, de zegenvering op de dood.

